

بسم الله الرحمن الرحيم

مسمومیت بارداری

مؤلف :

مبینا حسن زاده

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۵)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

Chaponashr.ir

سرشناسه : حاتمی، ضحی، ۱۳۹۱

عنوان و نام پدیدآورنده: مسمومیت بارداری / مولف: مبینا حسن زاده
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۵.

مشخصات ظاهری : ۱۱۰ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۲۹-۴۰۳-۹

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : کتابنامه.

موضوع : مسمومیت بارداری

رده بندی کنگره : TP ۹۸۳

رده بندی دیویی : ۶۶۸/۵۵

شماره کتابشناسی ملی : ۸۸۵۶۵۶۵۶

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : مسمومیت بارداری

مولف: مبینا حسن زاده

ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: محدثه فرهمند - الهام غفاری

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۵

چاپ: زبرجد

قیمت : ۱۸۵۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان :

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۲۹-۴۰۳-۹

تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

chaponashr.ir

trsa.journals.com

تقدیم به:

تمامی مادران سرزمینم؛

فرشتگانی که با صبر و ایثار، سختی‌های دوران

بارداری را به جان می‌خرند

تا معجزه‌ی حیات را در آغوش بگیرند.

به امید روزی که هیچ مادری در مسیر تولد فرزندش،

طعم ترس و بیماری را نچشد.

فهرست

پیشگفتار	۱۵
مقدمه:	۱۷
فصل اول: شناخت مسمومیت بارداری؛ فراتر از یک نام	۱۹
مقدمه:	۱۹
مسمومیت بارداری چیست؟	۱۹
چرا این بیماری اهمیت حیاتی دارد؟	۱۹
ریشه‌های بیماری: از جفت تا رگ‌ها	۲۰
طبقه‌بندی انواع مسمومیت بارداری	۲۰
تفاوت پره‌اکلامپسی با اکلامپسی	۲۰
تعریف و کلیات	۲۰
اپیدمیولوژی و اهمیت جهانی	۲۱
فیزیوپاتولوژی: فرضیه جفت‌گذاری غیرطبیعی	۲۱
طبقه‌بندی بالینی	۲۱
فصل دوم: غربالگری و شناسایی عوامل خطر	۲۳
مقدمه	۲۳
عوامل خطر مرتبط با تاریخچه فردی و پزشکی	۲۳
نقش ژنتیک و سابقه خانوادگی	۲۴
عوامل مرتبط با بارداری فعلی	۲۴
پیش‌بینی از طریق بیومارکرها	۲۴
فصل سوم: تظاهرات بالینی و معیارهای تشخیصی	۲۵
مقدمه	۲۵
نشانه‌های بالینی و شکایات بیمار	۲۵

۲۶.....	معیارهای فشار خون.....
۲۶.....	ارزیابی آزمایشگاهی و پروتئینوری.....
۲۷.....	ارزیابی سلامت جنین در زمان تشخیص.....
۲۹.....	فصل چهارم: مدیریت درمانی و مداخلات بالینی
۲۹.....	مقدمه.....
۲۹.....	مدیریت پره‌اکلامپسی بدون علائم شدید (خفیف).....
۳۰.....	مدیریت پره‌اکلامپسی با علائم شدید.....
۳۱.....	کورتیکواستروئیدها برای بلوغ ریه جنین.....
۳۱.....	اندیکاسیون‌های ختم فوری بارداری.....
۳۳.....	فصل پنجم: عوارض سیستمیک؛ از سندرم HELLP تا اکلامپسی
۳۳.....	مقدمه.....
۳۳.....	اکلامپسی: تشنج‌های مادری.....
۳۴.....	سندرم HELLP.....
۳۴.....	جدا شدن زودرس جفت (دکولمان).....
۳۵.....	عوارض جنینی: محدودیت رشد و نارس بودن.....
۳۷.....	فصل ششم: دوران پس از زایمان و استراتژی‌های پیشگیری
۳۷.....	مقدمه.....
۳۷.....	مدیریت فوری پس از زایمان.....
۳۸.....	پره‌اکلامپسی دیررس.....
۳۸.....	پیامدهای بلندمدت: پنجره‌ای به سلامت آینده.....
۳۹.....	پروتکل‌های پیشگیری برای بارداری‌های آینده.....
۴۱.....	فصل هفتم: ابعاد روان‌شناختی و کیفیت زندگی
۴۱.....	مقدمه.....
۴۱.....	اختلال استرس پس از سانحه (PTSD) و پره‌اکلامپسی.....

۴۱	افسردگی پس از زایمان (PPD) در مادران پرخطر
۴۲	تأثیر بر سلامت جنسی و روابط زوجین
۴۲	نقش سیستم‌های حمایتی و مراقبت‌های کل‌نگر
۴۳	فصل هشتم: تغذیه، مکمل‌ها و سبک زندگی
۴۳	مقدمه
۴۳	چالش نمک؛ باور غلط یا واقعیت علمی؟
۴۴	نقش مکمل‌های کلیدی در پیشگیری
۴۴	فعالیت بدنی و استراحت: رویکرد اعتدالی
۴۵	مدیریت وزن و شاخص توده بدنی (BMI)
۴۵	نقش احتمالی پروبیوتیک‌ها و اسیدهای چرب
۴۷	فصل نهم: فناوری‌های نوین و آینده پژوهی در پره‌اکلامپسی
۴۷	مقدمه
۴۷	پایش از راه دور و سلامت دیجیتال
۴۷	هوش مصنوعی (AI) و الگوریتم‌های پیش‌بینی
۴۸	تست‌های سریع در محل مراقبت
۴۸	تله‌مدیسین و عدالت در سلامت
۴۸	پزشکی شخصی‌سازی شده
۴۹	فصل دهم: راهنمای پاسخ سریع و ابزارهای کاربردی
۴۹	مقدمه
۴۹	چک‌لیست تشخیص سریع
۵۰	جدول دوزبندی داروهای خط اول
۵۰	پروتکل مدیریت مسمومیت با سولفات منیزیم
۵۱	چک‌لیست ترخیص و آموزش به بیمار
۵۱	سخن پایانی: از علم تا همدلی

فصل یازدهم: سلامت عمومی و عدالت در نظام مراقبت ۵۳

مقدمه ۵۳

عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت (SDOH) ۵۳

تفاوت‌های جهانی در نرخ مرگ‌ومیر ۵۴

سیاست‌گذاری‌های کلان سلامت ۵۴

نقش سازمان‌های مردم‌نهاد و انجمن‌های حمایتی ۵۵

فصل دوازدهم: اخلاق پزشکی، مسئولیت‌های قانونی و حقوق بیمار ۵۷

مقدمه ۵۷

پارادوکس اخلاقی: مادر یا جنین؟ ۵۷

رضایت آگاهانه در شرایط اورژانسی ۵۸

خطاهای شایع و پیشگیری از دعاوی قانونی ۵۸

حقوق مادر: کرامت و حریم خصوصی ۵۸

فصل سیزدهم: سیر تحول تاریخی و تکامل دانش ۵۹

مقدمه ۵۹

دوران باستان: سپیده‌دم شناسایی ۵۹

قرن هفدهم تا نوزدهم: کشفِ نشانه‌ها ۵۹

قرن بیستم: انقلابِ فشار خون و معمای سم ۶۰

اخلاق در پژوهش‌های پره‌اکلامپسی ۶۱

عصر مدرن: فرضیه‌ی جفت و بیومارکرها ۶۱

نگاه به آینده: عصر ژنتیک و هوش مصنوعی ۶۱

فصل چهاردهم: پرسش‌های متداول و راهنمای خانواده‌ها ۶۳

مقدمه ۶۳

آیا در بارداری بعدی دوباره به این بیماری مبتلا می‌شوم؟ ۶۳

آیا من مقصر هستم؟ (باورهای غلط درباره تغذیه و استرس) ۶۳

۶۴.....	آیا فرزند من در آینده مشکلی خواهد داشت؟
۶۴.....	آیا بعد از زایمان بلافاصله خوب می‌شوم؟
۶۴.....	آیا می‌توانم به نوزادم شیر بدهم؟
۶۵.....	فصل پانزدهم: سلامت روان و حمایت‌های روانی-اجتماعی
۶۵.....	مقدمه
۶۵.....	اضطراب دوران بستری و سوگ تجربه زایمان
۶۵.....	اختلال استرس پس از سانحه (PTSD) در پره‌اکلامپسی
۶۶.....	احساس گناه و سندرم مادر بد
۶۶.....	نقش کلیدی شریک عاطفی و خانواده
۶۶.....	راهکارهای مداخله و بهبودی
۶۷.....	فصل شانزدهم: سبک زندگی، تغذیه و مداخلات غیردارویی
۶۷.....	مقدمه
۶۷.....	نقش کلیدی کلسیم: فراتر از سلامت استخوان
۶۸.....	ویتامین‌ها و آنتی‌اکسیدان‌ها: واقعیت چیست؟
۶۸.....	رژیم غذایی مدیترانه‌ای؛ الگوی طلایی
۶۸.....	فعالیت بدنی و ورزش
۶۹.....	مدیریت وزن و چاقی
۷۱.....	فصل هفدهم: مطالعات موردی و استدلال بالینی
۷۱.....	مقدمه
۷۱.....	مورد اول: پره‌اکلامپسی زودرس و چالش نارسایی جنین
۷۲.....	مورد دوم: خطر پنهان در دوران پس از زایمان
۷۲.....	مورد سوم: سندرم HELLP؛ وقتی زمان متوقف می‌شود
۷۳.....	جمع‌بندی: نکاتی برای استدلال بالینی موفق
۷۵.....	فصل هجدهم: افق‌های نوآوری و آینده‌ی پژوهش

مقدمه	۷۵
هوش مصنوعی (AI) و یادگیری ماشین	۷۵
بیوپسی مایع و نشانگرهای اومیکس	۷۵
درمان‌های هدفمند و نانو تکنولوژی	۷۶
تله‌مدیسین و ابزارهای پوشیدنی	۷۶
نتیجه‌گیری: از درمان معلول به درمان علت	۷۶
فصل نوزدهم: پره‌اکلامپسی در جمعیت‌های خاص و شرایط ویژه	۷۷
مقدمه	۷۷
بارداری در دو سر طیف سن: نوجوانان و مادران با سن بالا	۷۷
فناوری‌های کمک باروری IVF و ART	۷۷
بارداری‌های چندقلویی	۷۸
بیماری‌های زمینه‌ای سیستمیک	۷۸
چاقی مفرط ($BMI > 30$)	۷۸
فصل بیستم: مدیریت در شرایط محدود و استراتژی‌های سلامت عمومی	۷۹
مقدمه	۷۹
استراتژی واگذاری وظایف	۷۹
سولفات منیزیم؛ داروی معجزه‌گر ارزان	۷۹
مدیریت در زمان بلایای طبیعی و بحران‌ها	۸۰
سلامت همراه و تکنولوژی‌های کم‌هزینه	۸۰
نتیجه‌گیری نهایی: پیوند علم و عدالت	۸۰
فصل بیست و یکم: چالش‌های اخلاقی، حقوقی و مهارت‌های ارتباطی	۸۱
مقدمه	۸۱
تعارضات اخلاقی: مادر در برابر جنین	۸۱
رضایت آگاهانه در شرایط اورژانسی (اکلامپسی)	۸۲

۸۲	پیشگیری از قصور پزشکی: مستندسازی طلایی
۸۲	هنر انتقال اخبار ناگوار
۸۳	فصل بیست و دوم: زندگی پس از پره اکلامپسی و پیامدهای بلندمدت
۸۳	خطر بیماری‌های قلبی-عروقی (CVD)
۸۴	سندرم متابولیک و دیابت نوع ۲
۸۴	برنامه‌ریزی برای بارداری بعدی
۸۴	بزرگترین سوال مادران: آیا در بارداری بعدی هم این اتفاق می‌افتد؟
۸۴	کلینیک‌های پس از پره اکلامپسی
۸۵	جمع‌بندی: پره اکلامپسی به مثابه یک فرصت
۸۷	فصل بیست و سوم: تحلیل تطبیقی راهنماهای بالینی بین‌المللی
۸۷	مقدمه
۸۷	آستانه‌ی تشخیص: تفاوت در جزئیات
۸۸	پیشگیری با آسپرین: دوز و زمان‌بندی
۸۸	مدیریت فشار خون: چه زمانی درمان را شروع کنیم؟
۸۸	زمان ختم بارداری
۸۹	نقش نشانگرهای آنژیوتیک (sFlt-1/PlGF)
۸۹	نتیجه‌گیری: پزشک به مثابه یک انسان
۹۱	فصل بیست و چهارم: پروتکل‌های اجرایی و چک لیست‌های واکنش سریع
۹۱	مقدمه
۹۱	چک‌لیست شماره ۱: مدیریت حمله تشنج (اکلامپسی)
۹۱	چک‌لیست شماره ۲: بحران فشار خون
۹۲	الگوریتم پیشگیری از خطای دارویی (سولفات منیزیم)
۹۲	فرم استاندارد انتقال بیمار (SBAR)
۹۲	مدیریت ترخیص و آموزش به بیمار

فصل بیست و پنجم: پایش، ارزیابی نتایج و مدیریت کیفیت در مراقبت‌های مسمومیت بارداری	۹۳
فصل بیست و ششم: متدولوژی پژوهش و نقد شواهد در فشار خون بارداری	۹۷
مقدمه	۹۷
چالش‌های طراحی مطالعه در پره‌اکلامپسی	۹۷
انواع مطالعات و ارزش استنادی آن‌ها	۹۷
فصل بیست و هفتم: پره‌اکلامپسی و سلامت روان؛ ابعاد نادیده‌ی مادری	۹۹
مقدمه: وقتی بارداری به یک تروما تبدیل می‌شود	۹۹
اختلال استرس پس از سانحه در بازماندگان	۹۹
اضطراب و افسردگی پس از زایمان (PPD)	۹۹
نقش کادر درمان در غربالگری روانی	۱۰۰
حمایت از همسر و خانواده	۱۰۰
مسیر بهبودی و تاب‌آوری	۱۰۰
فصل بیست و هشتم: پزشکی فردمحور و انقلاب هوش مصنوعی	۱۰۱
مقدمه: عبور از پروتکل‌های یکسان برای همه	۱۰۱
علوم اُمیکس؛ اثر انگشت مولکولی بیماری	۱۰۱
هوش مصنوعی (AI) و یادگیری ماشین	۱۰۱
فارماکوژنومیک؛ درمان شخصی‌سازی شده	۱۰۲
فعالیت بدنی و استرس اکسیداتیو	۱۰۲
فصل بیست و نهم: تغذیه، میکروبیوم و مداخلات غیردارویی	۱۰۳
مقدمه: فراتر از مکمل‌های دارویی	۱۰۳
رژیم غذایی مدیترانه‌ای؛ الگوی طلایی	۱۰۳
محور روده-جفت (Gut-Placental Axis)	۱۰۳
مکمل‌های کلیدی: بازنگری بر اساس شواهد	۱۰۴

- نمک و مایعات؛ پایان یک افسانه قدیمی ۱۰۴
- دوقلوهای دیجیتال در مامایی ۱۰۴
- سخن پایانی: ورای فشار خون؛ عهدی برای زندگی ۱۰۵
- منابع ۱۰۷

پیشگفتار

بارداری، یکی از شگفت‌انگیزترین و در عین حال حساس‌ترین دوران‌های زندگی یک زن است. در میان تمام مراقبت‌های این دوران، شناخت چالش‌هایی که سلامت مادر و جنین را تهدید می‌کنند، اهمیتی حیاتی دارد. «مسمومیت بارداری» یا پره‌اکلامپسی، به عنوان یکی از اختلالات پیچیده عروقی، همواره دغدغه‌ای جدی برای تیم‌های درمانی و خانواده‌ها بوده است. در نگارش این کتاب، تلاش شده است تا با تکیه بر آخرین یافته‌های علمی و پروتکل‌های درمانی، ابعاد مختلف این بیماری از پیشگیری و تشخیص به موقع تا مدیریت بحران و مراقبت‌های پس از زایمان به زبانی دقیق و کاربردی بررسی شود. هدف اصلی این اثر، افزایش آگاهی و ارائه راهکارهایی است که بتواند ثبات سلامت مادر و امنیت حیات جنین را تضمین کند. امید است که مطالب پیش رو، گامی کوچک در جهت ارتقای سلامت مادران سرزمینم و کاهش عوارض ناشی از این بیماری باشد.

مبینا حسن‌زاده

بهار ۱۴۰۵